

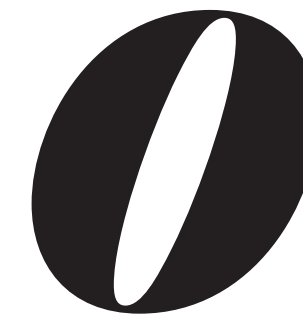
Muziek doet leven

‘Leven in je buurt!’ van muziektheatergroep PRA Amsterdam, welzijnsorganisatie Dynamo en ontmoetingscentrum Boost wil kunst en cultuur toegankelijker maken voor alle inwoners van Oost. ‘Het heeft mijn leven totaal veranderd.’

tekst Maud Beucker Andreae, foto's Dingena Mol

→ Muzikanten repeteren bij Boost voor de voorstelling *Oost trekt de wereld in* van het programma *Leven in je buurt!*. Links achteraan allesregelaar Nagla Elsayed. Rechts een Koerdische vader en dochter met het percussie-instrument de daf.

“Okay people, it’s ‘Laat me’ time!” roept Ezgi Elkirmis naar haar groep muzikanten. Er klinkt gejoel, ze hebben duidelijk zin in het nummer *Laat me* van Ramses Shaffy. In de repetitieruimte van Boost – in de Danie Theronstraat in de Transvaalbuurt – zitten zo’n twintig mensen in een grote cirkel, instrument in de hand, de pianist zit op een kleine verhoging. Professioneel muzikant en begeleider Elkirmis maant twee mannen met gitaar het Nederlandse nummer in te zetten.

Daarna oefent de groep de Turkse en Perzische variant, de vertaalde teksten staan op een whiteboard. Het Turkse *Izin ver, Izin ver* is makkelijk te volgen, de Perzische versie blijkt nog lastig – een combinatie van slordig handschrift en een hoog aantal lettergrepen. De stemming wordt er niet minder op. Sowiezo wordt er tijdens deze repetitie veel gelachen en is de sfeer opperbest. De voertaal is Engels, maar onderling wordt er van alles gesproken, van Arabisch tot Nederlands, Frans en Koerdisch.

Deelnemers van *Leven in je buurt!* doen gratis mee aan de workshops en culturele middagen met muziek, dans, storytelling en eten, waarbij het delen van cultuur centraal staat. De afgelopen acht maanden is er door de 65 deelnemers ook druk geoefend voor de eindvoorstelling *Oost trekt de wereld in*, waarbij alle expressievormen aan elkaar worden geregen.

De Boostband die hier oefent, is pas sinds oktober bij elkaar. Het voorzetje kwam van Boost, toen Monique Masselink, artistiek leider van PRA muziektheater, vroeg waar hun vaste bezoekers, veelal nieuwkomers, behoefte aan zouden hebben. “Het was hen opgevallen hoeveel muzikaal talent er tussen de bezoekers zit. De diversiteit aan nationaliteiten brengt ook een diversiteit aan muziek en instrumenten. Het idee voor de Boostband was geboren.”

Oppepper voor zelfvertrouwen

De Iranese expat Milad Ahmadi is bandlid, hij zingt. “De band betekent veel voor mij. Ik zong thuis vroeger ook veel. De band heeft dit deel van mij weer aangewakkerd. En het is mooi om elkaars muziek te leren kennen. Zo wordt de muziek van iedereen. Toen ik *Laat me* vertaalde naar het Farsi, kwam die tekst wel even binnen. Echt prachtig.”

Nagla Elsayed is een spin in het web van *Leven in je buurt!*. Ze is allesregelaar, maakt vaak de hapjes en is een verbindende kracht. Zo betrof zij een Syrische man bij de band. “Tijdens zijn verblijf in een asielzoekerscentrum heeft hij zichzelf met YouTube filmpjes geleerd om de oed, een Arabische gitaar, te bespelen. Hij bleek talent te hebben. De oed en de band zijn een enorme oppepper voor zijn zelfvertrouwen. Zo mooi om te zien.”

De dertiger heeft deze repetitie zelfs een hoofdrol. Hij zingt een lied uit zijn thuisland, de rest van de band volgt hem, als in een muzikaal gesprek. Sommigen bandleden hebben nog een spiekbrief: een ouder Nederlands stel heeft een gekreukt A4’tje in de hand, waar de tekst, misschien wel fonetisch, staat opgeschreven. Maar als het nog wat onzeker klinkt, roept de energieke Elkirmis: “Het geeft niet als je de tekst niet goed kent, zing gewoon mee. Muziek is de taal!”

De groep heeft al een behoorlijk repertoire. Waarbij telkens een ander instrument centraal staat en muzikaal leider Elkirmis met haar darbuka, een soort trommel, ondersteunt. Ze gaan uit hun dak bij een vrolijk nummer van een Koerdische vader en dochter die de daf, een percussie met ringen als rammelaars erin bevestigd, bespelen. Ontroerd is het zelfgeschreven nummer van een Antilliaans bandlid over slavernij, dat hij open en eerlijk inleidt: hij heeft in zijn leven zoveel haat gevoeld. Maar door zijn geloof heeft hij leren te vergeven.

Onbedoelde stoelendans

Een paar dagen later is de repetitie van de vrouwendans, in de OBA aan het Javaplein. Ook hier is Elkirmis de muzikaal begeleider. Dansdocent Andrea Beugger heeft samen met de vrouwen een choreografie gemaakt. En ook hier zijn liederen en muziek uit de (voormalige) thuislanden, zoals Somalië, Suriname en Marokko, de grote inspiratiebron. De vrouwen zitten nog te kletsen aan een grote ovale tafel – met thee, koffie en koekjes – terwijl Beugger en haar assistent onbedoeld een stoelendans doen: elke stoel heeft een A4 met een naam van de deelnemster, kenmerkend is de volgorde nog niet helemaal duidelijk, en wel van essentieel belang. Op de achtergrond klinkt af en toe de darbuka van Elkirmis en een muzikante speelt fluit, beide vormen straks de begeleiding van de dans.

Dan roept Beugger iedereen op om hun plaats te zoeken in de cirkel stoelen, en begint de warming-up. Er wordt zittend gedraaid met de heupen, Beugger benoemt het belang van de ‘eerste shakra’, kaken worden gemasseerd

en gevormd tot een grote glimlach. Dan zegt ze: “Ieder van jullie heeft iets bijzonders en dat mag gevierd worden. Laten we het rugzakje, dat we allemaal meedragen, in anderhalf uur van ons afgooien. En genieten van het hier en nu.”

Extra bijzonder is de deelname van de vrouw in wijde lange panterprin rok en grote gekleurde oorkingen: Rita Rustveld is blind. Ze wordt in het dansen begeleid door Beugger en de andere deelnemsters. En mag de dans vocaal inleiden met het refrain van *Hello* van Lionel Richie. Wanneer ze gezamenlijk eindigen met de laatste woorden *I love you*, staat een handjevol vrouwen op en brengt het in Suriname bekende liedje *Bigi Kaiman* ten gehore, met begeleidende dansbewegingen. Waarin ze uiteindelijk de hele groep weer meenemen.

Begin van een olievlék

Deelnemer Clementine van der Staay uit de Transvaalbuurt heeft ervaring in flamencodansen en is zeer behendig met slagwerkinstrument castagnettes, die ze zowel hier als in de Boostband gebruikt. Ze vertelt in de pauze: “Andrea is zo goed. Voor de choreografie heeft ze alles uit onszelf gehaald. De liederen die we mooi vinden, de bewegingen die we kennen en fijn vinden. Dat maakt de hele dans echt van ons. Deze vrouwendansgroep heeft mijn leven echt veranderd. Het is zo fijn om met andere mensen iets creatiefs te doen. Als ik na de repetitie naar huis ga, ben ik altijd vrolijk.”

Ook Zahra Haddadi uit Amsteldorp ziet elke week uit naar de dansgroep. “Ik was eenzaam, kwam weinig mijn huis uit. Toen heeft een welzijnsmedewerker mij meegenomen naar allerlei activiteiten, zoals sportles en fietsen. Maar de muziek en vrolijkheid van deze dansgroep pasten pas echt bij mij. Dit is wat ik zocht. Ook na de voorstelling ga ik door. En 14 maart kook ik voor alle vrouwen uit de dansgroep tijdens de ramadan een iftar.”

De ervaringen van Haddadi en Van der Staay en van Ahmadi en Elsayed van de Boostband zijn precies wat artistiek leider Monique Masselink en projectleider vanuit Dynamo Marika Soeterik voor ogen hebben met *Leven in je buurt!*. “Een laagdrempelig platform voor ontmoeting, verbinding en creatieve expressie. Waarin bewoners van Amsterdam-Oost in beweging komen en mensen van verschillende culturen elkaar op een positieve manier leren kennen,” aldus Masselink.

Soeterik: “Dynamo weet goed wat er speelt bij bewoners in Oost, Boost brengt ons in contact met nieuwe Nederlanders uit de buurt en PRA is er natuurlijk voor het belangrijkste: de artistieke invulling. Met de voorstelling *Oost trekt de wereld in* willen we laten zien wat al deze fantastische mensen gedaan hebben de afgelopen maanden. Maar de voorstelling is zeker geen eind: het is een begin van een olievlék: een uitnodiging aan iedereen om vooral mee te doen aan *Leven in je buurt!*”

Oost trekt de wereld in wordt 26 februari opgevoerd in het Wereldmuseum. Het evenement is volgeboekt, maar museumbezoekers kunnen vanaf de balustrade meekijken.

→ Links de Syrische Ismail Gadaan op de oed. Muzikanten repeteren bij Boost, waar nieuwkomers en Nederlanders samen werken aan integratie.

‘Laten we het rugzakje, dat we allemaal meedragen, in anderhalf uur afgooien’